

CNN BALLET DE LORRAINE

direcció de **PETTER JACOBSSON**

PROGRAMA CUNNINGHAM

El centre nacional coreogràfic Ballet de Lorraine, dirigit per Petter Jacobsson, porta al Mercat un programa de 3 peces al voltant del coreògraf nord-americà Merce Cunningham, que continua sent un referent per a nombroses generacions de creadors. Els treballs que veurem són *For four Walls*, peça amb 24 ballarins i música de John Cage interpretada en directe; *RainForest*, amb escenografia d'Andy Warhol, 6 ballarins i 2 músics en viu, i *Sounddance*, amb 10 ballarins.

DEL 19 AL 21 DE MARÇ
19 H DG 18 H
SALA MAC
DURADA 100 MIN

FOR FOUR WALLS 40 MIN + PAUSA 20 MIN
RAINFOREST 20 MIN + PAUSA 5 MIN
SOUND DANCE 15 MIN

TEMPORADA
2020/21

MERCAT DE LES FLORS

CASA DE LA DANSA

FOR FOUR WALLS

La peça original, *Four Walls*, era una creació amb text i coreografia de Merce Cunningham i una composició per a piano solista de John Cage. Després que s'estrenés l'any 1944 amb una única interpretació, la peça es va perdre i va caure en l'oblit. L'estructura es basa en els contrastos: fort-suau, agut-greu, etc., amb una intensitat psicològica força inusual en Cage. Aquesta peça va precedir el que identifiquem com l'obra Cage/Cunningham. Aquí topem amb la seva joventut, plena d'introspecció i d'emocions en conflicte.

For Four Walls representa les ganes de viatjar per l'espai, per l'individu i per la història que compartim. Els coreògrafs diuen: "No veiem *For Four Walls* com la recreació de l'original perdut, sinó com una situació que ha de permetre que s'hi reflecteixi la seva pròpia història i la nostra història amb Merce Cunningham".

Coreografia Petter Jacobsson i Thomas Caley / **Intèrprets** Jonathan Archambault, Esther Bachs Viñuela, Alexis Bourbeau, Charles Dalerci, Angela Falk, Nathan Gracia, Léo Gras, Inès Hadj-Rabah, Tristan Ihne, Matéo Lagièrre, Margaux Laurence, Laure Lescoffly, Valérie Ly-Cuong, Afonso Massano, Emilie Meeus, Elsa Raymond, Rémi Richaud, Willem-Jan Sas, Céline Schoefs, Jean Soubirou, Luc Verbitzky / **Música** John Cage – *Four Walls* (1st Mov.) / **Pianista** Vanessa Wagner / **Escenografia i vestuari** Petter Jacobsson i Thomas Caley / **Vestuari** Petter Jacobsson, Thomas Caley, Martine Augsbourger, Annabelle Saintier / **Il·luminació** Eric Wurtz / **Coproducció** Chaillot – Théâtre national de la Danse

RAINFOREST

El títol *RainForest* prové dels records d'infantesa que tenia Merce Cunningham del nord-oest del país i del bosc pluvial característic de la península Olímpica. Aquesta peça es diferenciava de la resta de treballs de Cunningham pel fet que, tret d'ell, tots els altres ballarins (6) interpretaven el seu paper i després abandonaven l'escenari per no tornar-hi més. Andy Warhol va donar permís a Cunningham per fer servir la seva instal·lació *Silver Clouds*, uns coixins de polietilè tereftalat inflats amb heli perquè poguessin surar amb llibertat per l'aire.

Coreografia Merce Cunningham / **Intèrprets 19 de març** Jonathan Archambault, Esther Bachs Viñuela, Nathan Gracia, Inès Hadj-Rabah, Willem-Jan Sas, Céline Schoefs; **20 de març** Alexis Bourbeau, Angela Falk, Tristan Ihne, Margaux Laurence, Elsa Raymond, Luc Verbitzky; **21 de març** Jonathan Archambault, Esther Bachs Viñuela, Charles Dalerci, Inès Hadj-Rabah, Willem-Jan Sas, Céline Schoefs / **Música** David Tudor / **Decorats** Andy Warhol – *Silver Clouds* / **Disseny vestuari** Jasper Johns / **Il·luminació** Aaron Copp / **Escenificació** Cheryl Therrien i Ashley Chen

SOUND DANCE

Sounddance es podria considerar fàcilment la peça més apreciada de Merce Cunningham, tant per part del públic com de la crítica. Cunningham va crear aquesta obra, després de passar nou setmanes al Ballet de l'Òpera de París, on va crear l'espectacle *Un Jour ou Deux*, l'any 1973. De retorn amb els seus ballarins, va voler concebre una obra totalment oposada a la uniformitat i el caràcter unió del ballet. Així doncs, va coreografiar un «caos organitzat» molt ràpid i ple de vigor.

Coreografia Merce Cunningham / **Intèrprets 19 i 21 de març** Jonathan Archambault, Esther Bachs Viñuela, Alexis Bourbeau, Léo Gras, Inès Hadj-Rabah, Matéo Lagièrre, Laure Lescoffly, Emilie Meeus, Elsa Raymond, Rémi Richaud; **20 de març** Charles Dalerci, Angela Falk, Nathan Gracia, Inès Hadj-Rabah, Tristan Ihne, Margaux Laurence, Valérie Ly-Cuong, Willem-Jan Sas, Céline Schoefs, Luc Verbitzky / **Música** David Tudor, Untitled 1975/1994* / **Música en viu** Etienne Caillet / **Escenografia, vestuari i il·luminació** Mark Lancaster / **Escenificació** Thomas Caley i Meg Harper / **Director assajos** Thomas Caley

PRODUCCIONS REALITZADES PEL CENTRE CHOREGRAPHIQUE NATIONAL - BALLET DE LORRAINE.

CCN - BALLET DE LORRAINE REP EL SUPORT DE MINISTÈRE DE LA CULTURE - DRAC GRAND-EST, CONSEIL REGIONAL GRAND-EST I VILLE DE NANCY.

CCN - BALLET DE LORRAINE AMBASSADEUR CULTUREL DE LA VILLE DE NANCY I DE LA REGION GRAND-EST.

dansa.

Quinzena metropolitana.

PROPERES ESPECTACLES

Del 19 al 21 de març
COMPAGNIE OLIVIER DUBOIS / COD
My body of coming forth by day

Del 25 al 27 de març
ÚLTIMA VEZ / WIM WANDEKEYBUS
Traces

“Why do you always ask about the relationship or connections between us? Let me put it to you this way. Don't you see that the fan is here and that the Norkolk Pine is there? How in Heaven's name are they related? If you can answer that then you can answer these other questions...”

Well, they are in the same space and the same time and they're not interfering with one another. In Zen this is called non-obstruction. But they interpenetrate; I can look at both at the same time and in me they become an experience which may not be the same as comes to someone else...”

John Cage

“Cunningham is the most advanced choreographer on the planet.(). Merce's dance is already a kind of futuristic Artificial Intelligence...”

Keneth King, 1992,87.

Que Merce Cunningham ha estat un dels referents indiscutibles de les arts escèniques dels darrers 70 anys és inqüestionable. El nou paradigma de l'escena contemporània -no només per la dansa nord-americana i europea- sinó per tota la creació global, segueix sostenint-se en moltes de les seves aportacions. Cunningham va trencar definitivament amb el model de l'obra d'art total wagneriana i amb el concepte de representació tot performant les idees i mecanismes compositius procedents de les primeres avantguardes del Dadà, el Surrealisme i la Bauhaus fruit dels exilis europeus, especialment de Josef Albers qui com a docent del Black Mountain College va incidir molt directament en tota una generació americana, i va marcar a Cage/Cunningham.

Aquestes idees i contactes foren aglutinades pel nucli d'artistes plàstics i musicals a l'entorn del llavors matrimoni Max Ernst/Peggy Gugenheim amb qui John Cage convivia en el NY de la segona guerra i postguerra mundial. A totes elles s'hi sumaren la influència del pensament oriental, del Budisme zen i l'I ching, contextualitzant el seu art en la trepidant ciutat de NY en els anys de la guerra freda. Aquestes foren les fonts del plantejament creatiu del tàndem Cage/Cunningham que es va eixamplar al costat de Robert Rauschenberg i Jasper Johns, Donald Judd o el mateix Andy Warhol, Roy Lichtenstein i Frank Stella, representants del Pop Art, allunyats de l'expressionisme abstracte d'un Pollock per exemple i al costat dels compositors com Earle Brown, Morton Feldman, David Tudor o Christian Wolff (coneguts com l'escola de NY).

“L'alliberació” de la dansa respecte a l'estructura dramàtica tant pròpia del Ballet, així com del “jou” de l'estructura compositiva, rítmica i

melòdica respecte a la música; o l'ús i percepció de l'espai desjerarquitzat a les antípodes del concepte de perspectiva clàssica i frontalitat de la quarta paret; les propostes compositives basades en procediments d'aleatorietat; el diàleg horitzontal entre dansa i proposta plàstica; l'autonomia del moviment i del gest independent del seu significat: “La base de la dansa és el moviment, és a dir, el cos humà movent-se en l'espai i el temps (...) una determinada dansa no s'origina en un pensament meu sobre una història, un estat d'ànim o una expressió; les proporcions de la dansa procedeixen de l'activitat en si (Cunningham, a Lesschaeve, 1999); o la reformulació d'una tècnica de moviment que es desprèn de la representació emocional del ballari i connecta els fonaments del tren inferior del Ballet amb les possibilitats de moviment dels segments del cap, esquena, pelvis i extremitats dels ballarins, en són eixos fonamentals.

Totes aquestes formulacions són aportacions visibles posteriorment en la dansa postmoderna, en l'escenificació de Wilson, Peter Brook, o en el mateix William Forsythe com exemples de la seva petjada. “Merce Cunningham va obrir més portes per les generacions properes que ell mateix anhelava travessar.”(Carolyn Brown 1992,229).

Curiós i inquiet per l'evolució dels llenguatges audiovisuals i la tecnologia, va explorar juntament amb els artistes digitals Paul Kaiser i Shelley Eshkar un software que a partir de la captació de imatges mòbils de ballarins possibilitava la seva transformació i composició en projecció digital. Així, a través del software *Life Forms* va pujar a escena ballarins virtuals i va ampliar les possibilitats a que la coreografia fos fins i tot assistida per la Intel·ligència Artificial, cosa que avui dia i en el context de la digitalització de la vida en l'era COVID evidencia més com de pioner fou fins els seus noranta anys. Una trajectòria guiada per la curiositat, la innovació i la recerca.

Poder presenciar un programa amb 24 ballarins en escena, amb una producció de qualitat, amb músics en directe i un repertori de Merce Cunningham és una realitat cultural difícil de trobar en el context local. I es pot entendre per una suma de d'aspectes: talent i excel·lència professional dels responsables artístics del CC de Lorraine; polítiques culturals de suport a la dansa francesa que encara fan possible creacions de gran format; voluntat pedagògica d'establir ponts entre dansa i societat, i per sobre de tot el respecte i tribut per un dels referents més destacats de l'escena coreogràfica de la segona meitat del S.XX, del qual els directors artístics i de recerca del Ballet de Lorraine -Petter Jacobsson i Thomas Caley- en són hereus directes. La seva brillant trajectòria professional com a intèrprets, repetidors, creadors i gestors de projectes desenvolupats tant a Nova York com a Suècia són el bagatge i sostén d'aquest projecte específic. Aixoplugat en la commemoració del Centenari del naixement de Merce Cunningham (1919-2019) que va propiciar, exposicions, documentals i re-escenificacions, el context del Festival de Tardor de París al Théâtre National de la Danse al Palais de Chaillot (2019) va permetre al Ballet de Lorraine projectar el treball de Cunningham escenificant tres peces de períodes diferents. re-creació i repertori permeten abraçar la corretja de transmissió del coneixement encarnat del llenguatge efímer de la dansa a través de la pràctica pedagògica per joves generacions, de la pràctica escènica i de la recreació coreogràfica combinant els instruments metodològics propis de la disciplina com la transmissió oral/corporal, els arxius, la arqueo-coreografia a partir de fonts escrites i en el cas de *For Four Walls* abordar la recreació des de la memòria i el mirall cultural crític fent dialogar el passat amb el present des de l'experiència del propi Thomas Caley (ex-ballarí i repetidor de la Cunningham Foundation) que homenatja al mestre des de la seva petjada.

Ester Vendrell i Sales

UNA HORA ABANS

Sessió d'introducció a l'espectacle amb ESTER VENDRELL,

doctora en Història de l'Art per la UB; és professora en el departament de Dramatúrgia, escenificació i coreografia a l'Institut del Teatre.

Coordina BdDansa. Explicadansa.

DISSABTE 20 DE MARÇ, 18 H

Sala SG

Gratuit amb inscripció prèvia

Aforament limitat

Més informació a mercatflors.cat

CONSORCI FORMAT PER

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

AMB EL SUPORT DE

MITJANS COL-LABORADORS

CATALUNYA
RÀDIO

el Periódico

betevé

TimeOut
BARCELONA

ara.cat

COL-LABOREN

Sabadell
Fundació

ESTRELLA
DANCE

VERI
AVUI FOM LA DANCE

EN XARXA AMB ELS PROJECTES EUROPEUS

DANCE ON
PASS ON
DREAM ON

